Turkish Studies **Economics, Finance, Politics**

Volume 14 Issue 2, 2019, p. 381-394
DOI: 10.29228/TurkishStudies.22498
ISSN: 2667-5625
Skopje/MACEDONIA-Ankara/TURKEY

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY

EXCELLENCE FOR THE FUTURE
IBU.EDU.MK

Research Article / Araştırma Makalesi

Article Info / Makale Bilgisi

✍ *Received/Geliş:* 20.01.2019

✓ *Accepted/Kabul:* 10.06.2019

✍ *Report Dates/Rapor Tarihleri:* Referee 1 (01.03.2019)-Referee 2 (05.04.2019)

This article was checked by turnitin.

FİNANSAL RAPORLAMADA KALİTE KAVRAMINA YÖNELİK KARŞILAŞTIRMALI BİR İNCELEME

Mehmet İlker KARAKELLEOĞLU - Seçkin GÖNEN** - Fatih
YILDIRIM****

ÖZET

İşletmenin dili olarak kabul edilen, muhasebenin özetleme işlevini yerine getiren finansal tablolar, işletmenin mali durumunu, faaliyet sonuçlarını ve mali yönden gelişimini gösteren, işletmenin gelecekteki durumuna yön verecek kararların alınmasına yardımcı olan tablolardır. Dünyada ortak bir muhasebe dili oluşturulması için hazırlanan muhasebe standartlarına yön veren ve adeta bir kılavuz niteliğinde olan Kavramsal Çerçeve'ye göre finansal tablolar ise daha geniş bir perspektiften ele alınarak finansal raporlama olarak adlandırılmıştır. Finansal raporlamada yer alan faydalı finansal bilgiler özellikle yatırımcılar, borç verenler ve kredi verenler açısından önem taşımaktadır. Bir bilginin finansal tablo kullanıcılarına faydalı olabilmesi için nitelikli finansal bilginin özelliklerine sahip olması gerekmektedir. Nitelikli finansal bilgi; ihtiyaca uygun ve gerçeğe uygun bir şekilde sunulmuş, doğrulanabilir, zamanında sunulmuş ve anlaşılabilir bir bilgi olmalıdır. Edinilen bu bilgiler raporlamada kalite kavramını gündeme getirmiştir. Söz konusu kavram, ülkelerin kültür, dil, muhasebe uygulamaları ve eğitim düzeylerinin farklılık göstermesi nedeniyle değişmiştir.

Bu çalışmanın amacı, finansal raporlamanın kalitesini etkileyen unsurlar ışığında Türkiye ve Almanya'da yer alan finansal raporlama farklılıklarını ortaya koymaktır. Bu bağlamda iki ülkenin finansal raporlama sistemleri incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre; Alman

* Arş. Gör., Dokuz Eylül Üniversitesi, İşletme, E-posta: mehmet.ilker@deu.edu.tr

** Prof. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, İşletme, E-posta: seckin.gonen@deu.edu.tr

*** Arş. Gör., Karadeniz Teknik Üniversitesi, İşletme, E-posta: fatihyildirim@ktu.edu.tr

Ticaret Kanuna bağlı Alman Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkelerinde ve UFRS öncesi Türkiye’de muhasebe uygulamaları vergi odaklı olmuş, paylaşılan bilgiler yatırımcılara yönelik olarak sunulmamıştır. Bununla birlikte iki ülkenin muhasebe sistemi karşılaştırıldığında muhasebe kültürü, sermaye piyasası ve ekonomik koşullarda önemli farklılıklar tespit edilmiş, bu farklılıkların ise finansal raporlama kalitesini etkilediği ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Finansal Raporlama, Finansal Raporlama Kalitesi

A COMPARATIVE REVIEW TOWARDS QUALITY CONCEPT IN FINANCIAL REPORTING

ABSTRACT

Financial statements which are acknowledged as the language of enterprises perform summarization function show financial status, financial progress, activity results and aid in decision taking for future supervision. In Conceptual Framework that has guidance attribute, formed for building up a common accounting language in the world, financial statements are taken in a wider perspective as financial reporting. Useful information presented in financial reports specifically has importance for investors, creditors and loaners. For information that would benefit users of financial statements it should have characteristics of qualified financial information. Qualified financial information should necessarily be relevant and faithfully represented; verifiable, timely, comparable and understandable. These acquired information bring quality concept into financial reporting agenda. Quality concept varies due to countries’ culture, language, accounting applications and education levels.

Aim of this paper is to reveal financial reporting differences between Germany and Turkey in the light of elements affecting financial reporting quality. On this basis, financial reporting systems of both countries are examined. Through findings, German Generally Accepted Accounting Principles stated in German Commercial Law and accounting in Turkey before IFRS adoption applications developed on taxation focus, disclosed information don’t address investors. Besides, comparing two countries’ accounting systems indicate important differences detected relevant with accounting culture, capital markets and economic conditions which accordingly affect financial reporting quality.

STRUCTURED ABSTRACT

Developments in transportation, communication and informatics have impacts on economics from past to nowadays. In accordance with these developments investors not only stay in country borders but also invest in every country participate in enterprises. Liberalization of capital movements generates the necessity of qualified financial

information for investors. Investors' avoidance from incurring losses by usage of financial information gained significance.

Financial statements containing financial information are outputs of accounting process. Basic aim of financial statements is to supply relevant and comparable information for financial statement users. Advancing qualities of financial statements is of high importance since users of financial statements take futuristic decisions based on past and current status of enterprises. Financial reports though transmit financial and non-financial information to stakeholders containing financial statements as well. Financial reports' addressing of such wide segment brings quality of financial statements and financial statements forefront. With technological advancements and growing global economy, borders disappear and qualified information necessity of financial statement users equally grew. This phenomenon gives rise to formation of a common financial reporting language for protecting interests of international investors. Characteristics of qualified financial information determined apart from countries' financial accounting applications and financial reporting culture. Enterprises are obliged to prepare their financial reports according to these standards.

Financial reporting quality is affected by culture, tax system, development level of financial markets, accounting substructure and economic conditions. In addition, acquired financial information should be qualified. International Financial Reporting Standards divide characteristics of qualified financial information into two: main features and supporting features. Main features of qualified financial information are categorized as relevance and faithful representation. For information to be useful, it should be relevant and faithfully represented. Relevant financial information has power to affect decisions of financial statement users. Information that affects decisions of decision takers should be represented accurately, fairly and transparently. Besides, financial information ought to have three main characteristics in order to be represented faithfully. Qualified financial information have to indicate supporting features as comparability, verifiability, timeliness and understandability in addition to main features.

To cast an eye on quality concept in financial reporting, topic could be evaluated through effects of cultural values on reporting system. According to Gray's study (1988) high individuality are linked with high professionalism in accounting systems and operations. On this basis, high individuality scores of Germany can be interpreted as an indicator of a more professional reporting system compared to Turkey. High professionalism and institutionalization is expected to contribute in quality of financial reports and representation of current and future position. Germany's lower power distance score could be linked to the topic in different ways. Since this feature generates high transparency, it contributes positively to financial reporting quality in the aspects of qualified financial information characteristics. On the other hand, Turkey's power distance score can be evaluated as an advantage in terms of comparability of financial reports and uniformity of accounting applications. In Gray's study, high masculinity is negatively correlated with transparency and conservative accounting applications. Hence, it is interpreted to render more qualified and

transparent accounting information. Furthermore, lower uncertainty avoidance in Germany explains risk management in financial reports and flexible preparation of financial reports.

Activation of IAS/IFRS is an important development for enabling opportunity for supplying qualified financial information in both countries. Advancement in capital markets are dependent on investors reach to accurate and qualified financial information. Since this transition dates earlier in Germany, evolving towards protecting of investors in the aims of financial reports presentation happened earlier consequently providing means to upgrade financial reporting quality.

Diversification of financing resources and increasing foreign currency assets by participation of foreign investors are associated with financial reporting quality. In German GAAP tied with German Commercial Code and Turkey's pre-IFRS accounting applications information shares were made on tax focus, limited and investors were not prioritized. With IAS/IFRS, qualified financial information distinguished. It has given importance in terms of public interest institutions. Common language can be provided taking characteristics of qualified financial information cited in IAS/IFRS into consideration. Main obstacle in front of enterprises in quality issue is cost constraint. Qualified financial reporting is costly for enterprises; enduring costs and returns should be in proportion.

Inquiring quality concept in financial reporting concept, when Turkish and German accounting systems are compared similarities in tax and law systems are observed. This fact can be revealed in differences between international standards and German Commercial Code likewise the case in Turkey. Differences revealed in the comparison are generated from accounting culture, capital markets structure and economic conditions. The advantage of Germany towards financial reporting quality is inferred from high professionalism in German accounting system while Turkish accounting system is closer to statutory control. Although Germany has more conservatism and secrecy in accounting culture compared to Anglo-Saxon culture, due to high transparency, professionalism and high functioning capital markets, it has more opportunities to provide financial reporting quality. Harmonization of local commercial codes with international legal acquis would gain investors priority in preparation/presentation of financial reports, management of cash flows and disclosing of financial information.

Keywords: Accounting Environment, Financial Reporting, Financial Reporting Systems.

1. Giriş

Finansal raporlama kalitesi işletmenin potansiyel yatırımcı ve finansal tablo kullanıcılarına sağladığı bilgilerin güvenilirliği için önem arz etmektedir. Sermaye serbestliğine bağlı olarak yatırımcıların yatırım alanlarının genişlemesi finansal tabloların kalitesini artırma anlamında önemli bir gelişmedir. Küresel ekonominin büyümesi işletmelerin finansman ihtiyacını da etkilemiştir. Ülkelerin muhasebe sistemlerindeki farklılıklar uluslararası yatırımcılar ve kredi veren kuruluşlar için finansal tablolarındaki bilgilerin okunması ve yorumlanmasında sorun teşkil etmektedir. UMS/IFRS bu bağlamda ortaya çıkmış, finansal tablo ve finansal raporların sınırlarını çizmiştir.

İşletmelerin faaliyetlerini sürdürebilmeleri, rekabet avantajı sağlamaları ve doğru kararlar almaları için kaliteli bilgiler elde etmesi oldukça önemlidir. Yatırımcıların doğru bilgilendirilmesi kadar işletmeler için de finansal raporlama kalitesi önem kazanmış, rekabetin artması ve çokuluslu şirketlerin faaliyet alanlarını genişletmesi işletmeleri rekabete zorlamakta ve finansman kaynaklarını çeşitlendirmeye yöneltmiştir.

Ülkelerin kendi dinamiklerine bağlı olarak şekillenen muhasebe ve finansal raporlama uygulamalarında uluslararası piyasalara uyum sağlaması neredeyse zorunlu hale gelmiştir. Bu bağlamda ülkelerin muhasebe sistemlerini şekillerinden unsurlar ve muhasebe uygulamalarında sınırları belirleyen UMS/UFRS'nin nitelikli finansal bilgi bağlamında ele aldığı özellikler incelenmelidir. Gelişmekte olan ülkelerde faaliyet gösteren şirketlerin finansman ihtiyacı nedeniyle yatırımcılara kaliteli finansal raporlama, finansman kaynaklarını çeşitlendirmesine olanak sağlamaktadır.

2. Finansal Raporlama

Finansal tablolar, işletmenin iş aktivitelerinin ve ekonomik sonuçlarını özetleyen tablolardır. Şirketlerin finansal bilgileri finansal tablolar aracılığıyla finansal bilgi kullanıcılarına sunulur (Duman, 2010: 133).

Maliye Bakanlığı Muhasebe Sistemi Uygulama Tebliği (1992)" ne göre finansal tabloların düzenlenme amacı:

- Yatırımcılar, kredi verenler ve diğer ilgililer için karar almada yararlı bilgiler sunmak,
- Gelecekteki nakit akımlarını değerlendirmede yararlı bilgiler sunmak,
- Varlıklar, kaynaklar ve bunlardaki değişiklikler ile şirket faaliyetlerinin sonuçları hakkında bilgi sağlamak olarak ifade edilmiştir.

Finansal tabloların temel amacı finansal tablo kullanıcılarına ihtiyaca uygun, karşılaştırılabilir bilgileri sunmaktır. Finansal tablo kullanıcılarının işletmenin geçmişteki ve bugünkü durumundan yola çıkarak geleceğe yönelik kararlar alması nedeniyle finansal tabloların kalitelerinin artırılması oldukça önemlidir.

Finansal raporlar işletme faaliyetleri sonucu elde edilen muhasebe verilerinin işlendiği ve raporlandığı tablolardır (Karapınar & Zaif, 2016). Finansal tablolar muhasebe sürecinin çıktısıdır. Finansal raporlar ise finansal tabloları da kapsayacak şekilde finansal ve finansal olmayan bilgileri işletme çevresine ulaştırır. Finansal raporlamanın temel amacı ise *"mevcut ve potansiyel yatırımcılara, borç verenlere ve kredi veren diğer taraflara raporlayan işletmeye kaynak sağlama kararlarını verirken faydalı olacak finansal bilgiyi sağlamaktır. Bu kullanıcılar tarafından alınan kararlar, özkaynağa dayalı finansal araçların ve borçlanma araçlarının satın alınması, satılması veya elde tutulması kararları ile kredi ve benzerlerinin sağlanması ya da ödenmesi kararlarını içerir"* (KGK, Kavramsal Çerçeve).

Finansal raporlar işletme dışında bulunan potansiyel yatırımcı, devlet, sendikalar, bankalar ve diğer finansal tablo kullanıcılarının tek bilgi kaynağıdır (Durak & Gürel, 2014). Finansal raporların geniş bir kesime hitap etmesi finansal tabloların ve finansal raporların kalitesini ön plana çıkarmaktadır. Teknolojik gelişmeler ve Dünya ekonomisinin büyümesi ile birlikte ekonomik sınırlar ortadan kalkmış ve finansal tablo kullanıcılarının kaliteli bilgi ihtiyacı artmıştır.

Dünya ekonomisinin büyümesi küreselleşme sürecini beraberinde getirmiştir. İletişim, ulaşım ve teknolojik gelişmeler ile beraber çeşitli ülkelerdeki yatırımcıların birbiriyle ticaret yapmaları kolay hale gelmiştir. Muhasebe mesleği küreselleşme sürecine uyum sağlamak ve yatırımcılar finansal bilgileri karşılaştırmalarını sağlamak amacıyla tüm şirketlerin aynı muhasebe standartları çerçevesinde

finansal tablolarını hazırlamasını gerekli görmüştür (Aysan, 2007). Bu amaçla hazırlanan UMS/UFRS zamanında, ihtiyaca uygun ve kaliteli muhasebe bilgilerinin üretilmesi konusunda yol göstericidir. Bu doğrultuda hazırlanan UMS/UFRS finansal raporların sınırlarını çizmiş ve finansal tablo kullanıcıların finansal ve finansal olmayan bilgileri daha nitelikli bir şekilde elde etmesinin önünü açmıştır.

3. Finansal Raporlama Kalitesini Etkileyen Unsurlar

Literatürde finansal raporlama kalitesi hakkında farklı tanımlar mevcuttur, bu kavram günümüzde işletme finansal raporlama setinin veya sonuçlarının iç ve dış bilgi kullanıcıları açısından işletme performansının değerlendirilmesi piyasa değerinin belirlenebilmesi ve geleceğe ilişkin doğru öngörülerin yapılabilmesi açısından sunduğu bilgilerin yeterlilik düzeyi şeklinde yorumlanabilir. Finansal raporlama kalitesi ve ülkelerin muhasebe sistemleri vergi sistemi, muhasebe altyapısı, sermaye piyasalarının gelişmişlik düzeyi, kültür, sosyal ve ekonomik koşullar gibi birçok değişkene bağlı olarak farklılık göstermektedir (Durak & Gürel, 2014). Finansal raporlama kalitesini kültür, vergi sistemi, finansal piyasaların gelişmişlik seviyesi, muhasebe altyapısı ve ekonomik koşullar etkilemektedir.

• Kültür

Gray (1988) kültürün muhasebe uygulamaları üzerinde etkili olduğu iddiasını savunmuş ve Hofstede'nin kültürler sınıflandırması çalışmasını kullanarak muhasebe uygulamalarını incelemiştir. Bu çalışmaya göre; (Gray, 1988)

Profesyonellik-Yasal Kontrol: Hofstede'nin bireysellik veya belirsizlikten kaçınma özelliği ile ilişkilendirilmiştir. Bireyselliğin ön planda olduğu ve profesyonelliğin hakim olduğu toplumlarda kurallar daha esnektir ve mesleki yeterlilik ön plana çıkmaktadır (Gençoğlu & Ertan, 2012).

Tekdüzen-Esneklik: Güç mesafesi yüksek olan toplumlarda otoritenin sorgulanmaması nedeniyle tüm işletmeler tarafından uygulanan tek düzen muhasebe sistemi tercih edilebilmektedir (Gray, 1988).

İhtiyatlılık- İyimserlik: Gelecekteki belirsiz olaylara karşı ihtiyatlı ya da riskli yaklaşımları açıklar. Belirsizlikten kaçınan toplumlarda muhasebe uygulamaları daha ihtiyatlı olmaktadır (Gençoğlu & Ertan, 2012).

Gizlilik-Şeffaflık: Güç mesafesi yüksek olan toplumlarda muhasebe uygulamalarında gizlilik ön plana çıkmaktadır. Aynı şekilde kolektif toplumlarda muhasebe uygulamalarında gizliliği ön planda tutar (Gray, 1988).

Gray yaptığı çalışmada kültürün muhasebe uygulamalarına etkilerini bu değişkenlerle açıklamıştır. Muhasebe uygulamaların kültürle göre değişkenlik göstermesi aynı zamanda finansal raporların da amacını belirlemektedir.

• Vergi Sistemi

Muhasebe uygulamaları ile vergi sistemi arasında yakın ilişki bulunması muhasebe ve finansal raporlama kalitesini düşürmektedir. Vergi ile muhasebe uygulamalarının iç içe geçmesi muhasebe için yatırımcıların bilgilendirilmesi fonksiyonunu kaybetmektedir. Yüksek vergi oranları nedeniyle işletmeler vergilerin düşük hesaplanması doğrultusunda geliri düşük gösterebilmektedir (Gençoğlu & Ertan, 2012). Bu durumda yatırımcılar kaliteli finansal bilgiler elde edememektedir.

MSUGT'inin amacı her ne kadar gerçeğe uygunluk olsa da, vergi kanunlarının etkisi ile bu şirketlerde vergi temelli muhasebe ön plana çıkmaktadır (Dinç & Atasel, 2016). Son dönemlerde UMS/UFRS' ye uyum çerçevesinde ve sermayenin serbestliğine bağlı olarak yatırımcıların doğru bilgilendirmesi ön plana çıksa da muhasebe vergi sistemi etkisinden kurtulamamıştır.

Finansal raporlama kalitesi kavramı açısından bakıldığında vergi odaklı raporlama yatırımcıların ve şirketin geleceğine yönelik bilgi temin etmek isteyen kullanıcıların yararlarını gözetmemekte, UMS/UFRS temel amaçlarına aykırı gözükmemektedir. Bu bağlamda şirketlerin vergi sistemine göre hareket etmesi finansal raporlama kalitesini düşürmekte, yatırımcılar ve finansal tablo kullanıcıları için kaliteli bilgiler sunulamamaktadır.

- **Finansal Piyasaların Gelişmişlik Düzeyi**

Finansal sistemin etkin olması finansal gelişmişliğin temelidir. Finansal sistem fon arz ve talep edenler, finansal araçlar, yasal düzenlemeler ve finansal araçlardan oluşmaktadır (Bağcı, 2018: 240). Sermaye piyasalarının gelişmişlik düzeyi yatırımcıların korunması olarak sağlamaktadır. Sermaye piyasalarının gelişmiş olması durumunda işletmelere yasal yaptırım uygulanacağı için finansal tablo kullanıcıları güvence altına alınacaktır. Böylelikle sermaye piyasalarının gelişmiş olması daha kaliteli finansal raporları beraberinde getirecektir (Durak & Gürel, 2014). Finansal piyasalar fon arz edenler ile fon talep edenleri bir araya getirirken, finansal tablolarda şeffaflık ve hesap verilebilirliği de sağlamaktadır. Finansal piyasaların gelişmiş olması şeffaflığı dolayısıyla finansal raporların kalitesinin artmasına olanak sağlayabilmektedir. Gelişmiş piyasalarda finansal tablo kullanıcılarının korunması ön plana çıkmakta ve finansal tablo kullanıcılarının doğru ve nitelikli bilgilere ulaşması mümkün olabilmektedir.

Türkiye’de 1989 yılında alınan 32 sayılı Kararname ile birlikte sermaye hareketlerinde kısıtlamalar kaldırılmış İstanbul Menkul Kıymetler Borsası’nın kurulması ile birlikte finansal piyasalarda etkinlik alanı çeşitlenmiştir (Altunç, 2008).

- **Ekonomik Koşullar**

Ülkelerin içinde bulunduğu ekonomik koşullar finansal raporların kalitesini etkilemektedir. Gelişmiş ekonomilerde yatırımlar yapılmakta dolayısıyla finansman ihtiyacı artmaktadır. İşletmelerin daha iyi koşulda finansman sağlama isteği finansal raporların kalitesini arttırmaktadır. Ekonomik kriz dönemlerinde ise işletmeler yatırımcı bulmak amacıyla kazançlarını yüksek göstermektedir. Bu durum finansal raporların kalitesini düşürmektedir (Gençoğlu & Ertan, 2012).

- **Muhasebe Altyapısı**

Ülkelerin muhasebe ve finansal raporlama sistemlerinde zaman içinde çeşitler koşullara bağlı olarak değişimler ve yenilikler olabilmektedir. Muhasebe meslek mensuplarının yapılan değişikliklere uyum sağlaması gerekli eğitimlerin verilmesi gerekmektedir. Meslek örgütleri bu süreçte gerekli koşulları hazırlamalıdır (Durak & Gürel, 2014).

Muhasebe alanında yapılan gelişmelere uyum sağlamak ülkelerin muhasebe sistemlerinin altyapısı ile doğrudan ilişkilidir. Muhasebe altyapısı olan ülkelerde uyum süreci daha kolay olmaktadır.

4. Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarında Finansal Raporlama Kalitesi

Finansal raporlama kalitesi finansal raporlama yapan firmanın faaliyetleri ve beklenen nakit akışları çerçevesinde hissedar ve yatırımcıları bilgilendirilmesi hassasiyeti olarak tanımlanabilir (Biddle vd. 2009: 113). Muhasebe bilgi sistemi içerisinde üretilen bilgiler finansal tablo kullanıcıları ve bu bilgileri kullanan karar alıcıların kararlarını etkilemektedir. Bu nedenle finansal tablo bilgilerinin ve finansal tablo kalitesinin yükseltilmesi oldukça önemlidir (Acar & Özçelik, 2011). Finansal raporların kalitelerinin yükselmesi zor durumda kalan şirketlerin projelerinin net bugünkü değerlerini daha görünür hale getirip menkul kıymet ihraç etmesini ve sermaye çekebilmelerini kolaylaştırmaktadır (Biddle vd. 2009: 113). Finansal tablolarda yer alan bilgilerin kaliteli olması, finansal tablo kullanıcılarının elde ettiği bilgilerin kullanıcılarına faydalı olması anlamına gelmektedir (Kavramsal Çerçeve, madde: NÖ1). Finansal raporlamada uluslararası yatırımcıların ve finansal tablo

kullanıcıların daha anlaşılabilir, tekdüze finansal tablolara ulaşmayı amaçlayan Uluslararası Finansal Raporlama Standartları nitelikleri bilginin özelliklerine yer vermektedir.

UMS/UFRS’ de belirtilen nitelikli finansal bilginin özellikleri aşağıda ele alınmıştır (KGK, Kavramsal Çerçeve, 2011).

- **Temel Özellikler**

Nitelikli finansal bilgilerin temel özellikleri ihtiyaca uygunluk ve gerçeğe uygun şekilde sunum olarak sınıflandırılmaktadır. Bilginin faydalı olması için, hem ihtiyaca uygun olması hem de gerçeğe uygun bir şekilde sunulması gerekir.

İhtiyaca Uygunluk: İhtiyaca uygunluk, finansal bilginin faydalı olması için gereken en temel özelliklerden biridir. Finansal tablolar özel değil genel amaçlı olmalıdır. (Tenker & Akdoğan, 2007). Finansal nitelikteki bilgiler finansal bilgi kullanıcılarının ihtiyacına uygun olarak hazırlanmalıdır.

İhtiyaca uygun finansal bilgi finansal tablo kullanıcılarının alacakları kararları etkileme gücüne sahiptir. Karar alıcıların kararlarını etkileyecek bilgiler doğru, dürüst ve şeffaf bir biçimde sunulmalıdır.

Gerçeğe Uygun Şekilde Sunum: Finansal bilgi kullanıcıları işletme ile ilgili olan finansal ve finansal nitelikteki bilgilere göre stratejik kararlar almaktadır. Finansal bilgi kullanıcılarının elde ettiği bilgilerin gerçeğe uygun şekilde yansıtılması oldukça önemlidir. Finansal bilginin kullanıcılara faydalı olabilmesi için ilgili olayları sunması yeterli değildir. Ayrıca açıklamayı amaçladığı ekonomik olayları gerçeğe uygun bir şekilde sunmalıdır (Kavramsal Çerçeve, madde: NÖ 12-13). Finansal bilgilerin gerçeğe uygun şekilde sunulabilmesi için üç temel özelliği taşıması gerekir. Finansal bilginin tam, tarafsız ve hatasız olması gerekir.

- **Destekleyici Niteliksel Özellikler**

Kamu Gözetim Kurumu Kavramsal Çerçeve destekleyici niteliksel özellikleri karşılaştırılabilirlik, doğrulanabilirlik, zamanında sunum ve anlaşılabilirlik olarak belirtmektedir. Destekleyici niteliksel özelliklerin faydalı olabilmesi için temel özelliklerin sağlanması gerekir. İhtiyaca uygun ve gerçeğe uygun şekilde sunum özelliklerini taşımayan finansal tablolarda destekleyici nitelikteki özellikler faydalı olamaz (Kavramsal çerçeve, madde: NÖ 19) .

Karşılaştırılabilirlik: Finansal tablo kullanıcıları alternatifler arasında tercih yapmayı gerektiren kararlar vermek zorunda kalabilir. Bu nedenle finansal tablo kullanıcılarının işletmenin finansal durumunu ve faaliyetlerindeki değişimleri takip edebilmeleri için finansal tabloları karşılaştırmaları gerekmektedir (Demir, 2010).

Farklı yıllardaki raporların karşılaştırılabilmesi için şirketlerin kullanılan muhasebe politikası, faaliyet raporunun yapısı ve yapılan özel nitelikli işlemlerin açıklanması önem taşımaktadır (Jonas, Blanchet, 2000: 362-363). İşletmelerin karşılaştırılabilir bilgi sunması yanı sıra muhasebe politikalarında da tutarlı olmaları gerekmektedir. Karşılaştırmalar dönemler itibarıyla yapıyorsa işletmelerin finansal tablo kalemlerindeki rakamların muhasebe politikalarındaki değişiklikler sonucu değişmemesi gerekmektedir. Finansal tablo kalemlerinin karşılaştırılabilir olması yatırım kalacak alacak yatırımcılar için en güvenilir ve kaliteli bilgiyi sunmaktadır.

Doğrulanabilirlik: Doğrulanabilirlik tahminlerin kullanımı, varsayımlara dayanma, bilgileri destekleyen ve kanıtlayan unsurlara odaklanmaktadır. Bilginin doğrulanabilir olup olmadığı konu hakkında yeterince bilgili kişilerin verilere bakıp benzer sonuçlar elde edip etmeyeceği ile ölçülür (Jonas, Blanchet, 2000: 361). Doğrulanabilirlik, farklı bilgi düzeyindeki finansal tablo kullanıcılarının finansal raporlarda yer alan bilgi ve kalemlerinin gerçeğe uygun bir şekilde sunulduğuna dair görüş

birliğine varmalarıdır. Bazı açıklamaların ve ileriye yönelik finansal bilgilerin finansal rapor kullanıcıları tarafından gelecekteki bir döneme kadar doğrulanması mümkün olmayabilir. Bu tür bilgileri kullanıp kullanmayacakları kararını vermelerinde kullanıcılara yardımcı olmak amacıyla temel varsayımların, bilgilere ilişkin derleme yöntemlerinin ve bilgileri destekleyen diğer faktörlerin ve durumların açıklanması gerekir (Kavramsal Çerçeve, madde: NÖ 26-27).

Finansal tablo kullanıcılarına sunulan bilgilerin doğrulanabilir olması tüm kullanıcılar için ortak bir görüş birliği anlamına gelmektedir. Finansal tablo kullanıcılarının alacakları kararda doğrulanabilir bilgiler elde etmesi rasyonel karar verebilmelerini sağlamaktadır.

Zamanında Sunum: Zamanında sunum, finansal tablo kullanıcılarının, finansal raporlardan elde edecekleri bilgiler kararlarını etkileyebilecek bir zamanda elde etmesi anlamına gelmektedir. Finansal tablo kullanıcılarının elde edecekleri bilgiler zaman içinde önemini kaybedebilir ancak bazı bilgiler eğilimleri belirlemeye ve değerlendirmeye ihtiyaç duyması gibi nedenlerle raporlama dönemi sona erdikten uzun süre sonra da kullanışlı olmaya devam edebilir (Kavramsal Çerçeve, madde: NÖ 29). Finansal tablo kullanıcıların karar almalarında etki edecek bilgiler mutlaka zamanında kullanıcıların eline geçmesi gerekmektedir.

Anlaşılabilirlik: Finansal raporlardan elde edilen bilgilerin açık ve öz olarak sınıflandırılması, tanımlanması ve sunulması finansal raporları anlaşılır kılmaktadır. Finansal tablo kullanıcıları için bazı bilgiler karmaşık ve basitleştirilemez düzeydedir. Bu bilgilerin raporların dışında tutulması bilgi eksikliği nedeniyle yanıltıcı olabilmektedir (Kavramsal Çerçeve, madde: NÖ 30-31). Finansal tablo kullanıcıların bilgi düzeyi yeterli olmayabilir ancak finansal raporların daha anlaşılır olabilme için anlaşılabilir bir şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

- **Maliyet Kısıtı**

Maliyet finansal raporlarla sağlanan bilgi üzerinde bir kısıt oluşturmaktadır. Finansal bilgilerin raporlanması sırasında maliyetlere katlanılmaktadır ve faydalı bilginin raporlanması ile maliyetlerin karşılaştırılması önemlidir. Temel niteliksel özelliklerin uygulanmasına ilişkin en verimli ve etkin süreç destekleyici unsurların uygulanması ve maliyet kısıtının göz önünde bulundurulmasıdır (Kavramsal Çerçeve, madde: NÖ 35;37).

Finansal raporlarda faydalı bilgilerin sunulması finansal tablo kullanıcılarının kararlarını etkilemektedir. İşletmeler fayda-maliyet analizi yapıp, faydalı bilginin sunulması sonucu katlanılan maliyet ile faydalı finansal bilginin sağladığı faydayı karşılaştırmaktadır. Maliyetin faydayı aşması durumunda bilgiler finansal raporlarda sunulamamakta ve finansal raporlama kalitesi maliyet kısıtından etkilenmektedir.

5. Almanya ve Türkiye Karşılaştırmalı İncelemesi

Finansal raporlama kalitesine etki eden unsurlara muhasebe kültürü açısından bakıldığında Almanya ve Türkiye'yi Hofstede'in kültürel değerler modelinde incelemek yerinde olacaktır. Yaygın uluslararası geçerliliği olan bu skorlara göre Almanya, güç mesafesinde 35, bireysellikte 67, erkeksi kültürde 66, belirsizlikten kaçınma boyutunda ise 65 ile değerlendirilmiştir. Türkiye için bu skorlar incelendiğinde ise güç mesafesinde 66, bireysellikte 37, eril kültürde 45, belirsizlikten kaçınmada ise 85 puan düzeyinde sonuçlar görülmektedir (Hofstede Insights, 2018).

Güç mesafesi düşük yani güç aralığı dar kültürlerde çalışanlar arası güç dağılımı daha eşitlikçi, kurum ve organizasyonların üyelerinin söz hakkı daha fazladır. Bireyselliği yüksek toplumlarda sistemdeki bireylerin kendi başına karar alabilme yetisi ve bağımsız hareket edebilme gücünün daha fazla olduğu görülür. Erillik (Maskülenlik) yüksek kültürlerde rekabetçilik, iddiacılık gibi değerler ön plandayken dişil kültürlerde paylaşım ve işbirliği gibi değerlere daha fazla önem verilir. Belirsizlikten kaçınmanın yüksek olduğu durumlarda ise net ve kesin kurallara gereksinim duyulur, risklerden

kaçınılır (Hofstede, 2011: 10-13). Bu bağlamda Almanya’da Türkiye’ye göre daha dar bir güç mesafesi, daha fazla bireysellik daha eril bir kültür ve daha düşük belirsizlikten kaçınma eğilimi görülmektedir.

Finansal raporlamada kalite kavramı göz önünde bulundurulduğunda konu bu kültürel değerlerin raporlama sistemi üzerine etkileri üzerinden yorumlanabilir. Gray’in çalışmasına göre (1988), bireyselliğin yüksek olması muhasebe sistemleri ve işleyişinde yüksek profesyonellik ile ilişkilendirilmektedir. Bu bakımdan Almanya’nın bireysellik puanlarının yüksekliği yorumlanarak Türkiye’ye oranla daha profesyonel bir raporlama sistemine sahip olduğu sonucuna varılabilir. Yüksek profesyonellik ve kurumsallaşmanın da finansal raporlama kalitesini artırması, finansal raporların mevcut durumu ve geleceği daha doğru yansıtmayı beklenir. Almanya’da güç mesafesinin daha dar olması konuyla farklı şekillerde bağlantılandırılabilir. Bu özellik daha yüksek şeffaflığa sebep olacağından finansal raporlama kalitesine bir önceki kısımda sıralanan kaliteli finansal bilginin özellikleri bakımından olumlu yönde etkilerken, bir başka boyutta düşük tekdüzeliğe sebep olacağından Türkiye’nin güç mesafesi puanının finansal raporların karşılaştırılabilirlik, muhasebe uygulamalarının yeknesaklığı açısından avantajlı olduğu ifade edilebilir. Gray’in çalışmasında yüksek erillğin, gizlilik ve tutucu muhasebe uygulamalarıyla ters orantılı olduğu görüldüğünden daha kaliteli ve şeffaf muhasebe bilgisini sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca Almanya’da belirsizlikten kaçınmanın daha düşük olması ise finansal raporlarda risk yönetimine yer verilmesini dolayısıyla daha esnek finansal raporların hazırlandığını açıklamaktadır.

Karşılaştırmaya hukuk sistemleri açısından Almanya ve Türkiye açısından değerlendirme yapıldığında ortaklıklar görülmektedir. İki ülke de Kıta Avrupası Hukuk Sistemi (Civil Law) içerisinde yer almaktadır. Kıta Avrupası hukuk sistemini benimseyen ülkelerin muhasebe uygulamalarına bakıldığında sermaye piyasaları zayıftır, muhasebe bilgilerinin geniş kitlelere açıklanması önemli değildir, muhasebe uygulamaları vergi odaklı olarak gelişmiştir ve finansal raporlamada doğru ve nitelikli bilgi gösterimi Anglosakson (Ortak Hukuk) sistemine göre daha önemsizdir (Nobes ve Parker, 2002; Elitaş ve Diğerleri, 2011). Almanya ve Türkiye’nin Kıta Avrupası hukuk sistemi içerisinde yer alması muhasebe uygulamalarında finansal tabloların yatırımcılara bilgi sunulmasından çok vergi odaklı finansal raporlama yapılmasına yol açmıştır.

Hukuksal boyutta Almanya’da muhasebe ile ilgili düzenlemelerin tarihi köklüdür. Kamu otoritelerinin muhasebe alanındaki düzenlemeleri 18.yy’a kadar uzanmaktadır, gelişmiş modern finansal raporlamanın temelleri ise 19.yy’ da gelişmiştir. Günümüzdeki finansal raporlama sistemi Alman Ticaret Kanunu’nun bir parçası olarak düzenlenmektedir. Bununla birlikte AB yasalarına uyumlaştırma süreciyle Alman Muhasebe Standartları Komitesi (Deutsches Rechnungslegungs Standards Committee - DRSC) kurulmuş ve özel sektör finansal raporlarını düzenleyici kurumu olarak görevlendirilmiştir. Alman ticaret kanunun muhasebe uygulamalarından farklı olarak bu kurum ülkemizde de halka açık şirketlerin kullanmakta olduğu Uluslararası Muhasebe/Finansal Raporlama standartlarını 1988 yılından itibaren yayımlamaktadır (Başpınar 2004: 45, Özkan ve Terzi, 2010: 36).

Nitelikli finansal bilginin, finansal raporlama kalitesinin ön koşulu niteliğindeki eşgüdümün sağlanmasında ülkemize benzer bir süreç geçiren Almanya finansal raporlama sisteminde Alman Ticaret Kanununa uygulanan ve Alman Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri (German GAAP) ile belirli farklılıklar vardır. Ülkemizdeki sermaye piyasası şirketlerinde de uygulamada olan UMS/UFRS’ler ile Alman Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkelerinin belli başlı farklılıkları aşağıdaki tabloda özetlenmiştir.

UMS/UFRS	ALMAN GKMI
Tarihi maliyet yöntemi finansal olmayan varlıklar için temel oluşturur fakat UFRS maddi/maddi olmayan duran varlıklar, yatırım amaçlı gayrimenkuller, bazı sektörlerdeki stokların gerçeğe uygun değerle yeniden değerlendirilmesine izin vermektedir, finansal araçların bazı kalemleri ile canlı varlıkların gerçeğe uygun değerle raporlanmasını gerektirmektedir.	Tarihi maliyet ana muhasebe düzenini oluşturur. Yeniden değerlemelere izin verilmezken bankalar ve finansal kurumlarda ayrıca emekli aylıkları gibi uzun vadeli yükümlülüklerde gerçeğe uygun değeri zorunlu kılan istisnalara rastlanabilir.
İşletmelerin UFRS'den sapmaları (uygulamada oldukça nadiren) standartla uyumun yanlış finansal bilgi üreteceği sonucuna varılırsa açıklamalarda yer verilmek koşuluyla mümkündür.	Alman ticaret kanunundan sapma konusu tamamen katıdır ve izin verilmez. Belirli şartlarda finansal tabloların doğru ve gerçek sonuç vermeyeceği sonucuna varılırsa sapma yapılmaksızın bu durum dipnotlarda belirtilir.
Finansal tablolar seti, finansal durum tablosu, kapsamlı gelir tablosu, özkaynak değişim tablosu, nakit akış tablosu, dipnotlar ve karşılaştırmalı diğer açıklamalardan oluşur.	Müstakil işletmelerde nakit akış tablosu ve özkaynak değişim tablosu zorunluluk dışıdır. Bununla birlikte halka açık şirketlerde konsolide finansal tablo hazırlama zorunluluğu yerine bireysel finansal tablolarına ek segment raporlaması kavramı uygulamadadır.
Finansal durumu belirleyen kalemlerin en az her biri ayrı sınıflanacak şekilde ayrı raporlanması gerekmektedir. Cari/cari olmayan sınıflandırması finansal durum tablosundaki kalemleri belirler.	Bilançodaki esaslar artan likidite esasına göre sınıflanmaktadır. Duran varlıklar/cari varlıklar ayrımı vardır. Belirli sektörlerde ve yasal formatlara uygun bilanço biçimleri faaliyet gösteren işletmelere zorunlu kılınmıştır (finansal hizmet sektörü, sigorta şirketleri gibi).
Giderler kapsamlı gelir tablosunda işletmeye özgü faktörlere göre cinsine veya fonksiyonuna göre raporlanır. Güvenilir ve işlevsel bilgi sunulması amaçtır. Değer düşüklüğü, amortisman, çalışan hakları vb. bilgilere dipnot ve açıklamalarda yer verilir.	Kapsamlı gelir tablosu adlandırması yapılmamakta ancak gelir-gider sınıflandırması benzerlik göstermektedir. Gelir tablosu toplam maliyet (giderlerin cinsine göre) veya satışların maliyeti (giderlerin fonksiyonuna göre) biçiminde raporlanır. Her iki yöntem için minimum biçimlendirme yapılmıştır.
Muhasebe politikalarındaki değişiklikler geriye dönük olarak kayda alınır. Yapılan düzeltmeler en erken dönemin geçmiş yıllar karlarından mahsup edilir.	Muhasebe politikalarındaki değişiklikler ileriye dönük olarak kayda alınır. Aksi belirtilmedikçe değişikliklerden kaynaklanan etkiler mevcut gelir tablosuna yansıtılır.

UMS/UFRS'lerin devreye girmesi finansal tabloların, finansal tablo kullanıcılarına nitelikli bilgi sunulmasına olanak sağlaması açısından iki ülke için önemli bir gelişme olmuştur. Sermaye piyasalarının gelişmesi, yatırımcıların doğru ve nitelikli bilgiler elde etmesine bağlıdır. Almanya'da bu geçiş daha erken tarihten olduğundan finansal raporların sunulmuş amaçındaki yatırımcıların korunmasına yönelik evrilme daha erken gerçekleşmiş, finansal bilgi kalitesinin artırılmasına daha hızlı şekilde imkan tanımıştır.

Bu kapsamdaki karşılaştırmalarda Markus Kreipl, Timm Hane ve Stefan Mueller (2014) yaptığı çalışmada UFRS ve Alman GAAP sistemini finansal bilgi kalitesi anlamında karşılaştırmıştır. Alman genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre mali tablolar sınırlı sayıda ya da tek bir grup kullanıcı için faydalı bilgi sağlamaya odaklanmaktadır. Muhasebe uygulamalarında ve finansal raporlamada kayıtları tutmak, kanıt için belgelendirme, vergi açısından temettü, kar değerlemesi ve hesap verilebilirlik nitelikli finansal bilgi için ön plana çıkmaktadır (Kreipl, Hane, & Mueller, 2014). Türkiye'de muhasebe sistemi Kıta Avrupası Hukuk Sistemini benimsemenin etkisiyle ilk gelişim sürecinde Fransız sonrasında da Alman sisteminin etkisi altında kalmıştır. Dolayısıyla vergi yasalarına bağlı muhasebe uygulamaları Alman Ticaret Kanunu ile benzerlik göstermektedir (Karahan,

2017:280). Uluslararası Finansal Raporlama kavramı gündemde değilken Türkiye’de yatırımcıların hakları korunmaya çalışılsa da finansal raporlara bilgi amaçlı olarak oldukça az başvurulmuştur. Finansal raporlar genellikle vergi amacıyla kullanılmıştır. UMS/UFRS ile birlikte finansal piyasaların gelişmesi ve finansal raporlama kalitesinin artması beklenmektedir (Gençoğlu & Ertan, 2012).

Yapılan çalışmalarda finansal raporlama kalitesi ve muhasebe bilgisi kalitesini artırıcı bir etken sayılan sermaye piyasaları etkinlik karşılaştırması yapıldığında farklılıklar görülmektedir. Baciü 2014 yılında yaptığı çalışmada 20 Avrupa ülkesinin sermaye piyasalarının etkinliğini ölçmüştür. Bu çalışmanın sonuçlarına göre bakıldığında Almanya’nın sermaye piyasası Türkiye’ye göre daha etkindir (Baciü, 2014: 28). Finansal gelişmişlik ölçütleri olarak literatürde farklı göstergeler kullanılmıştır. 2008 yılından beri yayımlanmakta olan finansal gelişmişlik endeksi güncel çalışmalarla benzerlik göstermektedir. Örneğin Bağcı 2018 yılında yaptığı çalışmada Topsis yöntemi ile OECD ülkelerinin finansal gelişmişlik düzeyini ölçmüştür. Bu çalışmanın sonucuna göre de Almanya’nın sermaye piyasası Türkiye’ye göre daha gelişmiştir (Bağcı, 2018).

7. Sonuç

Geçmişten günümüze ulaşım, iletişim ve bilişim teknolojileri alanında yaşanan gelişmelerin ekonomi alanında etkileri olmuştur. Bu gelişmeler doğrultusunda yatırımcılar ülke sınırları içinde kalmayıp her ülkede yatırım yapabilmekte, şirketlere iştirak edebilmektedir. Sermaye hareketlerinin serbestleşmesi yatırımcılar için kaliteli finansal bilgi ihtiyacını ortaya çıkarmış ve yatırımcıların finansal bilgileri kullanarak zarara uğramamaları önem kazanmıştır. Uluslararası yatırımcıların çıkarlarının korunması amacıyla ortak bir finansal raporlama dili oluşturulmuştur. Ülkelerin finansal muhasebe uygulamaları ve finansal raporlama kültürlerinden bağımsız olarak nitelikli finansal bilgilerin özellikleri belirlenmiş ve şirketlerin bu standartlarda finansal raporlarını düzenlenmesi zorunlu kılınmıştır. Türkiye’de muhasebenin vergi çerçevesinde ele alınması bu düzenlemelerin Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar (KAYİK) ile sınırlı kalmasına neden olmuştur. Finansal raporlamada kalitenin eşgüdümle artırılması için büyük işletmeler ve orta büyüklükteki işletmeler için ise BOBİ FRS 01.01.2018 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

Şirketlerin finansman kaynaklarını çeşitlendirmesi, yabancı yatırımcıların iştiraki ile döviz varlıklarını arttırması finansal raporlama kalitesine bağlıdır. Alman Ticaret Kanuna bağlı Alman Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkelerinde ve UFRS öncesi Türkiye için muhasebe uygulamaları vergi odaklı olmuş, yatırımcılar ön planda tutulmayıp sınırlı bilgi paylaşımında bulunulmuştur. UMS/UFRS ile birlikte kaliteli finansal raporlama ön plana çıkmış ve kamu yararını ilgilendiren kuruluşlar için önemli görülmüştür. UMS/UFRS’ de belirtilen nitelikleri finansal bilginin özellikleri ele alındığında ve bu koşullar sağlandığında finansal raporlamada ortak dil sağlanabilmektedir. Finansal raporlamada kalite unsurunda işletmelerin önündeki en büyük engel ise maliyet kısıtıdır. Kalite finansal raporlamanın işletmeler açısından maliyeti vardır ve işletmelerin katlandığı maliyet ile getiriler birbirine orantılı olmalıdır.

Finansal raporlamada kalite kavramı incelendiğinde ve Almanya ile Türkiye muhasebe sistemleri karşılaştırıldığında vergi ve hukuk sistemi açısından benzerlikler görülmektedir. Bu durum Alman Ticaret Kanunu’nda Türkiye özelinde olduğu gibi Uluslararası standartlarla ortaya çıkan farklılıklarda da görülmektedir. Karşılaştırmada ortaya çıkan farklılıklar ise muhasebe kültürlerinden, sermaye piyasası yapılarından ve ekonomik koşullardan kaynaklanmaktadır. Almanya’daki muhasebe sistemlerinin profesyonel muhasebe kültürüne daha yakın olması Türkiye’deki muhasebe işleyişinin ise yasal kontrol kültürüne dönük uygulanmasının Almanya’nın finansal raporlama kalitesini arttırmasına avantaj sağladığı düşünülmektedir. Almanya her ne kadar Anglosakson kültürlerine oranla daha muhafazakar ve gizliliğe dönük bir muhasebe kültürüne sahip olsa da, Türkiye’ye oranla bu değerlerde daha şeffaf ve profesyonel yaklaşıma sahip olduğundan ve sermaye piyasaları etkinliğinden ötürü finansal raporlama kalitesini sağlama imkanları gelişmiştir. Her iki ülkenin de ticari yasalarını

uluslararası müktesebatla uyumlaştırması mali tabloların hazırlanması ve sunulmasında, nakit akışlarının yönetilmesinde ve finansal bilgilerinin açıklanmasında yatırımcının öncelik haline getirilmesini sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Acar, D., & Özçelik, H. (2011). Muhasebe Bilgi Kalitesini Etkileyen Kritik Başarı Faktörleri. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 10-23.
- Altunç, Ö. F. (2008). Türkiye'de Finansal Gelişme ve İktisadi Büyüme Arasındaki Nedenselliğin Ampirik Bir Analizi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 113-127.
- Aysan, M. (2007). Uluslararası Finansal Raporlama Standartları ve Küresel Uyum. 1. *Balkan Ülkeleri Uluslararası Muhasebe ve Denetim Konferansı* (s. 51-56). Edirne: MUFAD.
- Bacıu, O. (2014). Ranking Capital Markets Efficiency: The Case Of Twenty European Stocks Market, *Journal of Quantitative Methods*, 24-33.
- Bağcı H. (2018). Finansal Gelişmişlik Endeksi Oluşturulması: OECD Ülkelerinde Bir Uygulama, *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 238-254.
- Ball, R. (2001). Infrastructure Requirements for an Economically Efficient System of Public Financial Reporting and Disclosure. *Brookings Institution Press*, 126-182.
- Ball, R. (2012). International Financial Reporting Standards (IFRS):pros and cons for investors. *Accounting and Business Research*, 4-27.
- Başpınar, A. (2004). Türkiye’de ve Dünyada Muhasebe Standartlarının Oluşumuna Genel Bir Bakış. *Maliye Dergisi*, Sayı:146: 42-56.
- Biddle, G. C., Hilary, G., & Verdi, R. S. (2009). How does financial reporting quality relate to investment efficiency. *Journal of Accounting and Economics*, 112–131.
- Demir, B. (2010). Muhasebe Bilgi Sistemlerinde Bilgi Kalitesi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 142-153.
- Dinç, E., & Atasel, O. Y. (2016). TÜRKİYE’DEKİ MUHASEBE ANLAYIŞININ GELİŞİM SÜRECİ VE MEVCUT DURUMUN İNCELENMESİ. *KTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi*, 267-284.
- Durak, G., & Gürel, E. (2014). Finansal Raporların Kalitesine Etki Eden Ülkeye Özgü Faktörler. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 95-110.
- Elitaş, C., Yıldız, F., & Üç, M. (2011). Muhasebe Biliminin Çevresi: Anglo Saxon ve Kıta Avrupa Karşılaştırması. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1-18.
- Gençoğlu, Ü. G., & Ertan, Y. (2012). Muhasebe Kalitesini Etkileyen Faktörler ve Türkiye’deki Durum. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 1-24.
- Gray, S. (1988). Towards a Theory of Cultural Influence on the Development of Accounting Systems Internationally. *Abacus*, 1-15.
- Hofstede-Insights. Compare Countries. hofstede-insights.com, 24.12.2018
- Hofstede, G. (2011). Dimensionalizing Cultures: The Hofstede Model in Context. *Online Readings in Psychology and Culture*, 2(1).

- Jonas, G. J., & Blanchet, J. (2000). Assessing Quality of Financial Reporting. *Accounting Horizons*, 353-364.
- Kamu Gözetim Kurumu (2011) Kavramsal Çerçeve, 11.09.2018
- Karahan, M. (2017). Türkiye, ABD ve AB’de Muhasebe Denetiminin Karşılaştırılması, *Al Farabi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt:1, Sayı:2
- Karapınar, A., & Zaif, F. A. (2016). *Uluslararası Finansal Raporlama Standartları ile Uyumlu Finansal Analiz*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Kreipl, M., Hane, T., & Mueller, S. (2014). Information Quality under IFRS, IFRS for SME and German-GAAP—Survey on Preferences of Non-Publicly Traded Mid-Sized Corporations. *Open Journal of Business and Management*, 138-150.
- Özkan, M., Terzi, S. (2010). Avrupa Birliği’nde Finansal Raporlama: İngiltere, Fransa ve Almanya Örnekleri. *Mali Çözüm Dergisi*, Sayı: 100, 21-44
- PricewaterhouseCoopers, (2018). IFRS versus German GAAP (revised) Similarities and Differences IFRS and German GAAP, 7-14
- Tenker, N., & Akdoğan, N. (2007). *Finansal Tablolar ve Mali Analiz Teknikleri*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Kamu Gözetim Kurumu Kavramsal Çerçeve, 2011, (11.09.2018).